



# Жаңа Қазақстанның қалыптасуына мәдениетті жастардың рөлі

Егер «мәдениет» сөзіне анықтама беретін болсақ, онда бұл біз қабылдайтын сенім мен мінез-құлық нормаларының үйлесімі, содан кейін болашақ ұрпаққа беретін адам білімі. Бірақ сіз қазіргі әлемдегі «мәдени адам» ұғымын қалай басқаша түсіндіре бастағаныңызға назар аудардыңыз ба? Бірнеше онжылдықтар бұрын мәдениетті адамдар жоғары білімді, шет тілдерін, этикет ережелерін білетін, сөйлеу мен мінез-құлық жағынан қарым-қатынас мәдениетін сақтайтын адамдар деп саналды.

Қазіргі уақытта біз мәдениетті деп, тек ол бізбен кездескен кезде аман-дасса, егер ол қоқысты дұрыс емес жерге тастамаса, әдепсіз сөздерімен сөйлемеген адамды санаймыз..., екіншіше орай, мұндай адамдар азайып барады.

Қазақстан халқы әрқашан өзінің қонақжайлылығымен, үлкендерге деген құрметімен, салт-дәстүрлерімен ерекшеленді. Егер қоғамдық көлікке қарт адам кірсе, онда жастар оған бірден орын берді, қажет болған жағдайда міндетті түрде жолды кесіп өтуге көмектесті. Қазір жиі кездесетін жағдай жастар автобуста далаға қарап немесе телефонға үңіліп отырып, жанында қарт адам тұрғанын байқамайды. Балалар мен жастар іс жүзінде кітап оқымайды, бірақ гаджеттермен көбірек уақыт өткізеді. Бірақ кітап оқу арқылы бай сөздік қоры мен сөйлеу мәдениеті келеді.

Қазір жаңа Қазақстан туралы көп айтылады. «Біз бірге қазақстандық реформация процесін табысты іске қосамыз, жаңа Қазақстан — жаңа мүмкіндіктер мен прогресс елін құрамыз. Өмірдің барлық салаларында түбегейлі өзгерістерді бастай отырып, біз ел дамуының сапалы жаңа

көзеңіне қадам басамыз. Бұл жаңа Қазақстан, бұл абстрактілі идея емес, болашақтың айқын бейнесі», - деп еліміздің президенті Қасым-Жомарт Тоқаев бұл құбылыс туралы осылай айтады.

Егер осы туралы ойланатын болсақ — прогресс бұл әрқашан алға жылжу болып табылады, бірақ Жапония немесе Сингапур сияқты заманауи прогресс тұрғысынан жетекші елдер туралы айтатын болсақ, онда мысал ретінде олардан мінез-құлық мәдениеті мен дәстүрлерді сақтау қажет. Өз халқының мәдениетін, тілін, ата-бабаларының әдет-ғұрпын және ең алдымен өзінің мінез-құлық мәдениетін құрметтейтін адам әрқашан өз елінің басқа елдер арасында құрметті болуын қамтамасыз етеді.

Біз елдің беделін тек мемлекет басшылары ғана емес, оның әрбір тұрғыны жасайтынын түсінуіміз керек. Біздің Қазақстан шынымен Жаңа болуы-қазіргі жастарға байланысты, яғни сыбайлас жемқорлықтан, надандық пен діни қайшылықтан бас тарту. Егер Жас Ұрпақ мәдени, ғылыми, шығармашылық дамуға көбірек уақыт бөлсе, онда оның болашағы зор болады. Сондықтан жаңа Қазақстанның қалыптасуының бастауында мәдениетті, әдепті, рухани дарынды адамдар тұрғанын қалаймын.

Жоғары мектеп педагогтарының алдында, өз мемлекеті үшін мақтаныш бірінші орында тұратын жастарды тәрбиелеу бойынша маңызды міндет тұр. Сонда ғана біз Қазақстанның жетекші экономикалық және саяси тұрақтылығы бар елдер тізіміне енуіне міндетті түрде қол жеткіземіз.

**Ж.К.Надилова, Н.А.Бесбаева,  
М.Әуезов атынд ОҚУ-дың  
«Мұнай-газ ісі» кафедрасының  
доценттері**